

[Knud Jespersen.]

mens krise kan løses under kapitalismen, men vi tror på, at en række problemer kan løses på en anden måde. For vi er ikke dem, der bare sætter os ned og venter på, at arbejdermagten skal blive en kendsgerning, dem, der vil have det hele eller ingenting. Derfor har vi også dokumenteret, hvordan man kunne få flere tusinde i arbejde ved udvidelse af den offentlige sektor, ved udvidelse af købekraft, og vi har også deltaget i diskussionerne om at begrænse omkostningerne, men har ikke holdt os til lønningerne, som flertallet i dette hus har gjort; vi har også regnet kurstab, profitter og renter med ind i dette billede.

Når det er sagt, vil jeg sige, at det er udmærket, vi har fået denne debat; den kan nemlig vise noget om, hvad man vil, og hvorfor man ikke vil det, man i grunden gik til valg på. Jeg savner i høj grad i statsministerens tale nogle bemærkninger om, hvornår og i hvilken takt man agter at fyre denne store beskæftigelsesfremmende foranstaltningsplan af, som omtales som arbejderbevægelsens beskæftigelsesplan. Det afgørende er, at alle planer og ikke den diskussion, vi har haft nu, virkelig tages med i forbindelse med fremstød imod arbejdsløsheden.

Hvordan ser vi de grundlæggende problemers løsning uden en løsning af kapitalismens kriseproblemer under kapitalismen? Det gør vi fremfor alt ved udvidelse af købekraften, og derfor har det ikke været nogen løsning indtil nu, at man har forlangt, at der skulle vises løntilbageholdenhed. Folketinget har ikke løst, men forværret problemerne ved at ophøje mæglingsskitse og mæglingsforslag til lov uden om lønmodtagerne og uden at tage lønmodtagerne med på råd. Det har også ført med sig denne fantastiske tilstand, at lønmodtagerne, som ikke har indflydelse på stigningerne i huslejer, varepriser og leveomkostninger osv., ikke i 6 år får direkte medbestemmelse om, hvordan deres løn- og arbejdsvilkår skal se ud. 6 år med det tredje indgreb, nemlig i årene fra 1973 og op til 1979.

Men hvad var det, man motiverede disse indgreb med? Det var, at beskæftigelsen skulle klares. Talrige gange har statsministeren, arbejdsministeren, finansministeren og socialdemokratiske ordførere forklaret, at konkurrenceevnen bliver stimuleret og beskæftigelsen bevaret, bare de holder igen. Lad os kigge på tal-

lene. I 1973 var der 20.000 arbejdsløse i Danmark, i marts 1977 var der 136.700. Ja men så behøver vi ikke at diskutere, hvem der var realister, og hvem der ikke var.

Lad os kigge på handelsbalanceunderskudet. I 1973 var dette underskud 9,9 mia kr. I 1976 var det 20 mia kr. Hvem var det, der var realistisk? Hvem var det, der sagde, at konkurrenceevnen kun kan stimuleres ved at stimulere forbrugsevnen på hjemmemarkedet? Det var faktisk i al beskedenhed os. Der har altså været tale om en fejlagtig økonomisk politik. Jeg erkender, at det ikke er en politik, man selv har fundet på, det er en, man delvis har importeret fra Vesttyskland, England, Italien og andre steder, hvor den også har vist sig at slå fejl, en fejlagtig økonomisk politik, som har forstærket virkningerne af kapitalismens krise, som har forstærket arbejdsløsheden, for hvad er det, der videre sker? Over for dette lønstop, som man faktisk har søgt gennemført, står en række andre kendsgerninger.

I 1976 har man en opgørelse fra 75 førende industri- og handelsselskaber i Danmark. Den viser et nettooverskud, hr. finansminister, på ét år – jeg understreger på ét år – der er øget fra 1.587,8 mill. kr. til 2.147,1 mill. kr. Det er en stigning på 35 pct. på et år, medens folkettinget har garanteret, at lønmodtagerne kunne opnå den samme stigning, men på 3 år. Er det ligestilling? Er det en ligestilling af arbejdstagere og dem, der køber arbejdskraften? Naturligvis er det ikke det. Men det er også en forfordeling i samfundsøkonomien, for lønarbejderne bruger deres fortjeneste til at sætte ny beskæftigelse i gang, nemlig ved at anvende den til forbrug, og derfor burde man interessere sig lidt for denne side af sagen også.

Jeg har et andet eksempel, som jeg heller ikke vil undlade at nævne, og det er spørgsmålet om handel med privat fast ejendom. Nu har der været diskuteret meget om den 16. almindelige vurdering, og man kan regne sig frem til, at der her bliver tale om stigninger på 265 mia kr. fra april 1973 til april 1976. Hvis vi sammenligner denne stigning, vil vi se, at i de samme 3 år har samtlige lønmodtagere fået 312 mia kr., men de er lagt under kontrol, mens de, der har privat ejendom, har fået 265 mia kr., uden at de er under nogen form for kontrol. Så kan man godt muntre sig over vores forslag om at fastfryse disse stigninger, undgå belåning og opsuge disse værdigevinster,